

TÁRSASÁGI ÉLET – SOCIETY NEWS

Rovatvezető – Compiler
PUSKÁS Gellért

A KÖZGYŰLÉS

A Magyar Rovartani Társaság 2013. február 22-én tartotta évi rendes közgyűlését a Budapesti Fazekas Mihály Általános Iskola és Gimnáziumban. Mivel a február 15-ére meghirdetett közgyűlés határozatképtelennek bizonyult, ez már a résztvevők számától függetlenül határozatképes volt. Az ülés napirendjét a 2012. évi tisztkari beszámolók, a közhasznúsági jelentés elfogadása, a lejárt mandátumú tisztségek megújítása, a Frivaldszky Imre Emlékplakett átadása, a pályázat eredményeinek ismertetése, a tagfelvételi kérelmek elbírálása, végül az indítványok alkották.

A közgyűlést VIG Károly elnök nyitotta meg, majd SZABÓ Katalin, a Budapesti Fazekas Mihály Általános Iskola és Gimnázium igazgatóhelyettese üdvözölte a résztvevőket. Ezután VIG Károly felkérte GYÖRGY Zoltán jegyzőt a jegyzőkönyv vezetésére, ellenjegyzésére pedig BALÁZS Klárát és RETEZÁR Imrét. A közgyűlés ezt egyhangúlag elfogadta.

Első napirendi pontként a tisztkari beszámolók hangzottak el. Az elnök először PUSKÁS Gellértet kérte fel a titkári beszámolójának megtartására.

TITKÁRI BESZÁMOLÓ

Tisztelt Közgyűlés, Kedves Vendégeink!

Társaságunk a mai közgyűléssel működésének 103. esztendejét zárja.

Idén is hosszú azoknak a tagtársainknak a sora, akiknek a társaságban eltöltött kora idén kerek évfordulós. Őszinte tisztelettel köszöntjük CSIBY Mihályt, aki 55 éve, DRASKOVITS Ágnes, HORVATOVICH Sándort és OROSZ Andrást, akik 50 éve, JÓZAN Zsoltot, MARTINOVICH Lászlót és POLGÁR Lászlót, akik 45 éve, TÓTH Józsefet és VÁSÁRHELYI Tamást, akik 40 éve, HAVASRÉTI Bélát, aki 35 éve, DULINAFKA Györgyöt, aki 30 éve valamint HALTRICH Attilát, RAHMÉ Nikolát, REPKÉNYI Zoltánt, SAMU Ferencet, SÁR Józsefet és SZELÉNYI Gábort, akik 25 éve léptek be a Magyar Rovartani Társaságba.

Az elmúlt évben társaságunk 14 új taggal gyarapodott: örömmel üdvözljük körünkben BÁLINT Norbert, DÁVID Attila, FETKÓ Kinga, FÖLDESI Rita, KAKAS István, KISBENEDEK TIBOR, LEDÓNÉ ÁBRAHÁM Rita, MOLNÁR Ábel, NAGY Csaba, NOVÁK János, PAULOVKIN András és SZABÓ Tiborné tagtársainkat, valamint HARSÁNYI Bertoldot és KUTASSY Bálintot az ifjúsági tagozatban.

Sajnos 2012-ben halottja is volt a társaságnak: Pompiliu LIE tagtársunk 86 éves korában elhunyt.

Idén is több tagtársunk munkáját ismerték el különféle kitüntetésekkel. Megkülönböztetett tisztelettel gratulálunk NAGY Barnabásnak, aki a Vidékfejlesztési Minisztérium Életfa Emlékplakettjének arany fokozatát, és JENSER Gábornak, aki az ezüst fokozatát vehette át. A Magyar Növényvédelmi Társaság kitüntetései közül a Horváth Géza Emlékérmét PÉNZES Béla, a Balás Géza Emlékérmét CSÓKA György, a Szelényi Gusztáv Emlékérmét SZŐCS Gábor, a Szelényi Gusztáv Emlékérem ifjúsági fokozatát VÉTEK Gábor kapta meg. A Magyar Rovartani Társaság Frivaldszky Imre Emlékplakettjének arany fokozatát VARGA Zoltánnak ítélte a Frivaldszky Plakettbizottság. Az elismerésekhez szívből gratulálunk!

A személyi jövedelemadó 1 százalékából befolyt összeg felhasználását a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnak kell jelentenünk. A Magyar Rovartani Társaság 2011-ben az előző években felajánlott személyi jövedelemadó 1 százalékokból összesen 180.864 Ft visszatérítést kapott. Ezt az összeget tavaly a Rovarászati Napok és a vászolyi kiállítás megrendezésére, valamint a társaság működési költségeire fordítottuk. Minden kedves felajánlónak ezúton is köszönetet mondunk.

Tavaly (2012-ben) 9 előadóülésünkön összesen 46 előadás hangzott el. Az előadási anyagban 4 rendszertani és muzeológiai, 15 faunisztikai és természetvédelmi, 2 növényvédelmi és 1 viselkedéskökológiai előadást, 8 színes úti beszámolót és egyéb vetítést, 6 tudománytörténeti előadást és tudományos eseményekről szóló beszámolót valamint 10 megemlékezést és visszaemlékezést hallgathattunk.

A XXXIV. Magyar Rovarászati Napokat 2012. február 17–18. között rendeztük meg a József Attila Gimnáziumban. Ennek keretében tartotta társaságunk az éves közgyűlést, pályázatot írtunk ki, rovarokból és rovarábrázolásokból kiállítást rendeztünk, átadtuk a Frivaldszky Imre Emlékplakettet, és előadóülést szerveztünk.

A Körös-vidékre (Gyula-Városerdő) rendeztük 2012. június 15–17. között éves rovarász-kirándulásunkat, amelyen 34 fő vett részt. Köszönjük SZABÓKY Csabának a szervezést és lebonyolítást.

Sikeres rovarkiállítást rendeztek tagtársaink 2012. július 12 – augusztus 26. között az 1400 látogatót vonzó *Vászolyi Nyár 2012* programsorozat keretében.

Tagtársaink részt vettek a Magyar Biodiverzitás-kutató Társaság által koordinált 9. és 10. Magyar Biodiverzitás Nap szervezésében, lebonyolításában és a begyűjtött anyag azonosításában. Az események helyszíne Kiskunhalas: Pirtóihomokbuckák, Fejeték-mocsár és Hanság: Pintér-hany volt.

HALTRICH Attila vezetésével a Corvinus Egyetem Rovartani Tanszékén dolgozó tagtársaink rovarasztábort szerveztek Erdélybe, a Gyilkos-tó környékére 2012. július 22–29. között, 60 résztvevővel.

A Magyar Rovartani Társaság nagy érdeklődéssel övezve részt vett a Fővárosi Állat- és Növénykert 2012. október 1–7. között megrendezett *Állatszeretet Fesztivál 2012* rendezvénysorozatán. Egy hét alatt összesen több mint 24 ezer látogató vett részt a programokon, társaságunk 3 napig volt kint a fesztiválon.

Megjelentettük a Magyar Természettudományi Múzeummal közös folyóiratunk, a *Folia entomologica hungarica* 72. kötetét, valamint megtörtént a 73. kötet nyomdai előkészítése. Megjelentettük továbbá a *Rovarász Híradó* 65–68. számait. A *Folia* szerkesztője MERKL Ottó, a *Rovarász Híradó*é HALTRICH Attila.

Köszönettel tartozunk a Budapesti Corvinus Egyetem Kertészettudományi Karának és a Magyar Természettudományi Múzeumnak, hogy rendezvényeink számára helyet biztosítanak, PÉNZES BÉLA tanszékvezetőnek és HALTRICH Attilának, hogy közreműködtek a helyszín biztosításában. Külön köszönjük GÁTMEZEI Antalné Katika és SCHMIDTKA Zsuzsa lelkes közreműködését a zsiroskenyérpartik lebonyolításában.

Köszönöm a tagtársak munkámhoz nyújtott segítségét! Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy titkári beszámolómat fogadja el.

A titkári beszámolót a közgyűlés egyhangúlag elfogadta. Az ellenőri jelentést SIMONYI Sándor, a számvizsgáló bizottság elnöke olvasta fel.

A SZÁMVIZSGÁLÓ BIZOTTSÁG JELENTÉSE

A Magyar Rovartani Társaság 2013. év februári közgyűlése részére

Tisztelt Közgyűlés!

A Magyar Rovartani Társaság Naplófőkönyvének és OTP számlája nyilvántartásának ellenőrzését elvégezve mindezt rendben lévőnek találtam.

A 2012. évi zárszámadás és vagyonkimutatás alapján a Társaság gazdálkodásáról a következőket látom célszerűnek elmondani.

A Társaság bevételei – elsősorban a tagdíjakból és az szja 1%-ából származó bevétel remélnél kedvezőbb alakulása következtében – összességükben több mint 100 ezer forinttal haladták meg az előirányzottakat. A bevétel 1 095 438 helyett összesen 1 199 960 forint volt. Tagdíjakból a várt 350 000 helyett 442 600 forint, a szja-ból a remélt 200 000 helyett 259 150 forint folyt be.

A Társaság kiadásai ezzel szemben jelentősen elmaradtak a 2012. évi költségvetésben tervezettéktől, így az ügyviteli költségek tételeinek többsége is, amelyekkel szemben kivételként a fénymásolási költségek (30 000 helyett 45 000 forint kiadásával) kívánnak kiemelés. A rendezvények kiadásai összesen 500 585 forintot tettek ki, ugyancsak elmaradva a tervezett előirányzatoktól, amelyek

összege 623 000 forintot tett ki. Szerény mértékben pl. (13 940 forinttal) a rovarász-kirándulás lépte túl az előirányzatot, a Rovarászati Napok kiadásai viszont 10 020 forinttal attól elmaradva alakultak.

A kiadások 2012-ben a költségvetésben tervezett 900 000 forinttal szemben csak 766 954 forint összeget tettek ki. A keletkezett pénzmaradvány összege 433 006 Ft.

A Társaság 2013. évi költségvetését tervezve – az előző évi tapasztalatokat realitásnak tekintve – a következő bevételi forrásokat volt célszerű figyelembe venni:

- a 2012. évi jelentős pénzmaradványt (433 006 Ft),
- a remélt tagdíjbevételeket (400 000 Ft),
- szja 1%-ából befolyó összeget (200 000 Ft),
- összesen **1 033 006 Ft**-ot.

A kiadások tételeinek tervezéséhez a 2012. évi költségvetés keretszámait volt célszerű realitásként – túlnyomó többségükben változatlanul – figyelembe venni.

Az ügyviteli kiadások között így csak a könyvelőre szánt kiadás előirányzatát volt szükséges (30 000 forinttal szemben 36.000 forintra) növelni.

A rendezvényekre szánt előirányzatok (pl. rovarász-kirándulás 100 000 Ft, Rovarászati Napok 100 000 Ft) is többnyire változatlanok, a *Folia entomologica hungarica* támogatása ez évben is 100 000 Ft. Kivétel a vászolyi kiállítás előirányzata, ami a tavalyi 30 000 Ft-tal szemben 50 000 Ft. A Frivaldszky Imre Emlékplakett előállítására 5 000 Ft, laptopra 80 000 Ft előirányzatot szükséges biztosítani.

A tervezett kiadások összege 858 000 Ft. A várható pénzmaradvány 175 006 Ft.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy fogadja el a Számvizsgáló Bizottság jelentését.

A Magyar Rovartani Társaság 2012. évi zárszámadása

BEVÉTELEK	Forint
1. Készpénzmaradvány 2011-ből	445 438
2. Tagdíjhátralékból	157 100
3. Esedékes tagdíjakból	233 500
4. Előre fizetett tagdíjakból	52 000
5. Nemzeti Civil Alapprogram (NCA) támogatása, 2012	0
6. Személyi jövedelemadó 1%-a	255 150
7. OTP-számla kamatai	272
8. Adomány	56 500
Bevételek összesen	1 199 960

KIADÁSOK	
1. Ügyviteli kiadások	
– OTP kezelési költség	35 445
– postaköltség	110 140
– papír-írószer-nyomtatvány	42 705
– könyvelő	33 020
– honlap költségei	0
– fénymásoló üzemeltetése	45 059
2. Rendezvények	
– terembérleti díj	0
– rovarász-kirándulás	113 940
– rovarásztábor támogatása	0
– Rovarászati Napok	89 980
– vászolyi kiállítás	32 390
3. <i>A Folia entomologica hungarica</i> kiadásának támogatása 2011	150 000
4. <i>A Folia entomologica hungarica</i> kiadásának támogatása 2012	100 000
5. Frivaldszky Imre Emlékplakett	1 300
6. Útiköltség-térítés	0
7. Reprezentáció	2 500
8. Egyéb váratlan kiadások	10 475
9. Eszközök karbantartása	
Kiadások összesen	766 954
Bevételek összesen	1 199 960
Kiadások összesen	766 954
Maradvány	433 006
VAGYONKIMUTATÁS	
Tevőleges vagyon	
– készpénz:	54 260
– OTP számlán	378 746
Összesen	433 006
– Tagdíjhátralék	200 000
Összesen	633 006
Nemleges vagyon (a tagdíjhátralék 50%-a)	100 000
Tiszta vagyon	533 006
Felszerelési tárgyak: laptop, projektor, diavetítő, fénymásoló, printer, számítógép, papírvágó	

A Magyar Rovartani Társaság tervezett 2013. évi költségvetése

BEVÉTELEK	Forint
1. Készpénzmaradvány 2012-ből	433 006
2. Tagdíjhátralékból	100 000
3. Esedékes tagdíjakból	300 000
4. Nemzeti Civil Alapprogram (NCA) támogatása, 2013	–
5. Személyi jövedelemadó 1%-a	200 000
Bevételek összesen	1 033 006
KIADÁSOK	
1. Ügyviteli kiadások	
– OTP kezelési költség	40 000
– postaköltség	120 000
– papír-írószer-nyomtatvány	50 000
– könyvelő	36 000
– honlap költségei	4 000
– nyomtató üzemeltetése	30 000
2. Rendezvények	
– terembérlési díj	63 000
– rovarász-kirándulás	100 000
– Rovarászati Napok	100 000
– vászolyi kiállítás	50 000
3. A <i>Folia entomologica hungarica</i> kiadásának támogatása, 2013	100 000
4. Frivaldszky Imre Emlékplakett	5 000
5. Útiköltség-térítés	30 000
6. Reprezentáció	10 000
7. Egyéb váratlan kiadások	20 000
8. Eszközök karbantartása	20 000
9. Laptop	80 000
Kiadások összesen	858 000
Tervezett maradvány	175 006

Az ellenőri jelentést a közgyűlés egyhangúlag elfogadta. Ezután az elnök felkérte MERKL Ottót, hogy ismertesse a szerkesztői beszámolót.

SZERKESZTŐI BESZÁMOLÓ

Tisztelt Közgyűlés!

A *Folia entomologica hungarica* 2012. évi, 73. kötete 2012. december 30-i dátummal megjelent. A kiadáshoz szükséges összeget a Magyar Rovartani Társaság és a Magyar Természettudományi Múzeum biztosította. Mivel a Nemzeti Kulturális Alap múzeumonként legfeljebb egy folyóirat kiadását támogatja – ami ebben a tárgyévben is az *Annales historico-naturales Musei nationalis hungarici* volt –, nem volt értelme oda pályázatot benyújtanunk.

A kötet terjedelme csupán 134 nyomtatott oldal (köztük 7 színes oldal); 10 angol nyelvű tudományos közleményből, illetve a „Társasági élet”-ből áll. A közlemények közül 1 taxonómiai, 9 faunisztikai jellegű. A szerzők szerinti megoszlás a következő: 8 közlemény szerzői magyarok, 1 közleményé szlovénok, 1 közleményé magyar és külföldi társszerzők. Az új tudományos eredmények közül különböző országok faunájára új, valamint a tudományra új fajok megoszlása az alábbi táblázatban látható.

Csoport	Magyarországra új fajok	Thaiföldre új fajok	Ghánára új fajok	Koreára új fajok	Tudományra új fajok
Kabócák (Homoptera)	2	2	–	–	1
Bogarak (Coleoptera)	8	–	–	–	–
Tegzesek (Trichoptera)	1	–	–	–	–
Lepkék (Lepidoptera)	4	–	8	1	–
Kétszárnyúak (Diptera)	4	–	–	–	–
Összesen	19	2	8	1	1

A szerkesztői jelentést a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

A második napirendnek megfelelően az elnök ismertette a közhasznúsági jelentést, melyet a közgyűlés egyhangúlag elfogadott.

TISZTÚJÍTÁS

Ezután sor került a lejárt mandátumú tisztségek megújítására. VIG Károly elnök ismertette a lejárt mandátumú választmányi tagok névsorát, akik egyben jelöltek is: HEGYESSY Gábor, MARKÓ Viktor, PETRÁNYI Gergely, RONKAY László, ROZNER István. A jelölést mindegyik jelölt esetében a közgyűlés kézfeltartással egyhangúlag elfogadta, tartózkodás, ellenszavazat nem volt. A szavazás megkezdésekor a levezető elnök felkérte a Szavazatszedő és Számláló Bizottság tagjainak HALTRICH Attilát elnöknek, tagnak PUSKÁS Gellértet és ILNICZKY Sándort; ezt

a felkértek elfogadták. Az írásbeli szavazás szabályainak ismertetése után a levezető elnök felkérte a bizottságot a szavazócédulák kiosztására.

A szavazás után a bizottság megállapította, hogy minden szavazásra jogosult tagtárs élt a szavazati jogával. Így a 39 érvényes szavazat összeszámlálása után az elnök kihirdette az eredményt: HEGYESSY Gábor 39, MARKÓ Viktor 39, PETRÁNYI Gergely 39, RONKAY László, 38, ROZNER István 39 és SEPRŐS Imre 1 szavazatot kapott. Így HEGYESSY Gábor, MARKÓ Viktor, PETRÁNYI Gergely, RONKAY László és ROZNER István 2016-ig tölthetik be a tisztségüket.

A Magyar Rovartani Társaság vezetősége 2013-ban

Elnök: VIG Károly

I. alelnök: MERKL Ottó

II. alelnök: SZŐCS Gábor

Titkár: PUSKÁS Gellért

Előadásszervező titkár: betöltetlen tisztség

Szerkesztő: MERKL Ottó

Pénztáros: SZALÓKI Dezső

Jegyző: GYÖRGY Zoltán

Számvizsgáló Bizottság

Elnök: SIMONYI Sándor

Tagok: BALÁZS Klára, CSÓKA György

Választmányi tagok

2014-ig: ILNICZKY Sándor, KUTASI Csaba, PODLUSSÁNY Attila, SZABÓKY Csaba, SZÉKELY Kálmán

2015-ig: HALTRICH Attila, KOCZOR Sándor, OROSZ András, RETEZÁR Imre, SZÉL Győző

2016-ig: HEGYESSY Gábor, MARKÓ Viktor, PETRÁNYI Gergely, RONKAY László, ROZNER István

Örökös tagok: JENSER Gábor, JERMY Tibor, KOZÁR Ferenc, MÉSZÁROS Zoltán, MÓCZÁR László, NAGY Barnabás, PAPP Jenő

A FRIVALDSZKY IMRE EMLÉKPLAKETT ÁTADÁSA

A társaság elnöke bejelentette, hogy a Frivaldszky Imre Emlékplakett arany fokozatát TÓTH Sándor kapta. Ezüst fokozatot az idén két tagtárs kapott: MUSKOVITS József és SÁR József.

TÓTH Sándor felterjesztése – I

Idén ünnepeljük „*A Bakony természeti képe*” kutatóprogram fennállásának 50. évfordulóját. A jubileum kapcsán Frivaldszy Imre Emlékplakett arany fokozatára szeretném javasolni TÓTH SÁNDOR nyugalmazott múzeumigazgatót, aki 22 éven át (1970-1992) irányította és szervezte ezt, a Bakony faunisztikai feltárására irányuló programot. A kutatóprogram TÓTH SÁNDOR irányítása alatt bővült és stabilizálódott, a kutatási témákról és az elért eredményekről a múzeumi kiadványok hasábjain rendszeresen hírt adott. Ezt a tevékenységét 1972-től nyugdíjazásáig a Bakonyi Természettudományi Múzeum igazgatójaként végezte. Két évtizedes szakmai és vezetői munkája során a múzeum olyan rangot ért el, hogy 1992-ben kiválva a Veszprém Megyei Múzeumi Igazgatóságból önálló megyei intézménnyé válhatott.

TÓTH Sándor már egri főiskolásként – RESKOVITS Miklós hatására – elkezdte gyűjteni a lepkéket, de igazi gyűjtővé Tardon vált, ahol 1953-tól 1959-ig tanított. A gyűjtőmunkán keresztül került kapcsolatba a Természettudományi Múzeummal. Rendszeresen küldött bogarakat az Állattárnak.

1957 elején levelet kapott KASZAB Zoltántól, a Természettudományi Múzeum főigazgatójától, melyben arra kérte, hogy az 1956. októberi tűzvészben megsemmisült kétszárnyú gyűjtemény pótlására gyűjtsön rovarokat. A feladatot készséggel vállalta és attól kezdve rendszeresen gyűjtött és preparált kétszárnyú rovarokat az Állattár számára. 1959-től 10 éven keresztül Hejőbábán tanított.

1960-ban bekapcsolódott a Tisza-kutató programba, és az 1970-es évek végéig aktívan kutatta a kétszárnyú rovarokat a folyó hullámterének és környékének egész magyarországi szakaszán. MARIÁN Miklós javaslatára, 1964-ben csatlakozott a veszprémi Bakonyi Múzeum által szervezett „*A Bakony természeti képe*” programhoz.

A tanítást is nagyon szerette, de az aktív gyűjtő- és kutatómunka hatására egyre vonzóbb lett számára a muzeológia. PAPP Jenő távozásával a veszprémi Bakony Múzeumban megüresedett biológus munkakört sikerült elnyernie. Ekkor már készen állt egy önálló természetrajzi múzeum létesítésének terve. Ennek megszervezése, illetve megvalósítása volt múzeumi pályafutása első éveinek fő feladata.

Az új intézmény, a Zircen létrejött Bakonyi Természettudományi Múzeum igazgatójaként meglehetősen sok problémával kellett megküzdenie. A számos nehézség ellenére, az 1991 végén bekövetkezett nyugdíjazásáig a múzeumban a tárgyi és személyi állomány is fokozatosan fejlődött. Ez idő alatt a múzeum hazai és külföldi szakmai körökben is ismert lett. Ugyancsak nagy sikere volt a múzeum állandó kiállításának. A látogatók száma 1984-ben meghaladta a 120 ezret.

Az intézmény vezetésén, a rendszeres gyűjtésen-gyűjteményfejlesztésen túlmenően aktívan szervezte „*A Bakony természeti képe*” programot, szerkesztette

az intézmény kiadványait, és ezen túlmenően széleskörű ismeretterjesztő tevékenységet folytatott. A Tisza-kutatás mellett bekapcsolódott a vidéki múzeumok által szervezett programokba („*A Mecsek és környéke természeti képe*”, „*Az Alpokalja természeti képe*”, „*A Mátra és Cserhát természeti képe*”). Később részt vett különböző természetvédelmi területeken, tájvédelmi körzetekben, nemzeti parkokban a Magyar Természettudományi Múzeum, illetve nemzeti parkok által szervezett kutatásokban. Évekig volt együttműködő partner a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem projektjeiben. Bekapcsolódott a Veszprémi Akadémiai Bizottság munkájába is, állandó kutatási témáját a Balaton képezte.

Részt vett több külföldi kutató expedícióban is (Abházia, Tübingi-erdő, Délnyugat-Bulgária, Törökország, Szlovákia, Kelet-Tirol). Nyugdíjasként évenként át dolgozott együtt a luzerni Natur Museummal. Utóbbi munkának eredménye jelentős gyűjteménygyarapítás mellett számos publikáció is.

1992-től nyugdíjas „magánkutató”-ként foglalkozik kedvenc állataival, a szitakötőkkel, a zengőlegyekkel, a fürkészlégyekkel, a csípőszúnyogokkal, és néhány más légy családdal. A Bakony mellett aktív gyűjtő-kutató tevékenységet végez sokfelé az országban. A Bakonyi Természettudományi Múzeum gyűjteménye mellett folytatja az Állattár és vidéki múzeumok kétszárnyú anyagának feldolgozását, valamint az adatok közreadását.

Az eddig megjelent 270 publikációja közül 25 készült olyan társszerzőségben, melynek más az első szerzője. A 270-ből 17 az önálló monográfiának tekinthető kötet. Az idegen nyelvű publikációk száma: 54. A kisebb-nagyobb ismeretterjesztő írások száma meghaladja a 300-at.

TÓTH SÁNDOR kutató, ismeretterjesztő és szervező munkája is példaértékű. Tevékenységét ez ideig az alábbi kitüntetésekkel ismerték el:

- A Szocialista Kultúráért kitüntetett jelvény (1972, 1985, Népművelési Minisztérium);
- TIT aranykoszorús jelvény (1986, Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Országos Elnöksége);
- Frivaldszky Imre Emlékplakett ezüst fokozata (1987, Magyar Rovartani Társaság);
- Veszprém Megye Érdemrendje (1994, Veszprém Megye Önkormányzata);
- Pro Comitatu díj (2007, Veszprém Megye Közgyűlése).

Idén ünnepelte 80. születésnapját. Nyugdíjas évei alatt is kiemelkedő szakmai tevékenységet végez, mellette segíti a múzeum munkáját, segítséget nyújt a fiatal kutatóknak. Társadalmi tevékenységként 2011-től betölti a Bakonyi Természettudományi Múzeum Baráti Körének elnöki tisztségét.

KUTASI Csaba

TÓTH Sándor felterjesztése – II

Arany fokozatra szeretném jelölni TÓTH Sándort, a zirci múzeum nyugalmazott igazgatóját, hivatásos entomológust. Megszervezte a Zirci Természettudományi Múzeumot, sikeresen vezette a Bakony természeti képe programot (ennek keretében ismertem meg 1970-ben). Igen nagy mennyiségű rovar gyűjtött mind a zirci múzeum, mind a TTM részére. Ismeretterjesztő tevékenysége, publikációs tevékenysége (lásd mellékletben a 257 publikációt számláló listát, melyben 17 önálló könyv is bent foglaltatik), segítőkészsége, közvetlensége alapján tudom ajánlani az arany fokozatra (egy ízben elnyerte már az ezüst fokozatot). A publikációs lista 207-es sorszáma alatt található kiadványban szerepel egy rövid önéletrajz, mellékelem.

MEDVEGY Mihály

(A felterjesztés TÓTH Sándor életrajzát és publikációs listáját is tartalmazza.)

MUSKOVITS József felterjesztése

Ezüst fokozatra szeretném jelölni MUSKOVITS Józsefet, amatőr rovarászt.

1971-ben találkoztunk véletlenül Békásmegyeren, terepi gyűjtés közben. A mellékelt rövid életrajz és publikációs lista alapján kiderül, hogy hatalmas és értékes gyűjteménnyel rendelkezik. Publikációi közül kiemelném a *Magyarország díszbogarai* című könyvet (2002) (HEGYESSY Gábor társszerzőségével), mely gyorsan elfogyott, s külföldi kereslet nyomására 2012-ben második kiadásra is sor került. A *Magyarország hangyadarazsai* című könyve jelzi, hogy rovarász ismeretei is igen széles körűek. Mellékesen jegyzem meg, hogy ha manapság megbélyegezhetünk valakit „polihisztorsággal”, akkor MUSKOVITS József ezt megérdemli: az entomológián kívül igen magas szinten érti vegyész szakmáját, hasonlóan magas szintűek botanikai, geológiai ismeretei is, de képes házat építeni (beleértve a különböző szakmunkákat), kertészkedni is.

MEDVEGY Mihály

(A felterjesztés MUSKOVITS József publikációs listáját is tartalmazza.)

SÁR József felterjesztése

SÁR József 1960-ban született Pécsen. A rovarok iránti érdeklődése már általános iskolai tanulmányai során kialakult. Később gimnáziumi biológia tanára, CSUTI Tibor közreműködésével 17 évesen a Janus Pannonius Múzeum Természettudományi Osztályára került. Néhány éves megszakítással, mely alatt külső munkatársi viszonyt folytatott, 1989-től 2003-ig teljes állást töltött be az osztályon.

Érdeklődési területe a bogarak (Coleoptera) rendjének faunisztikája. A Dunántúli zoológiai kutatásaiban a következő területek feltárásában vett részt: Béda-Karapancsa Tájvédelmi Körzet (TK), Boronka-melléki TK, Barcsi Borókás TK, Kelet-Mecsek TK, a Duna–Dráva Nemzeti Park, a Villányi-hegység, a Dráva-sík és a Zselic. Jelenleg a Dráva-sík délnyugati területén végez faunisztikai feltárásokat, különös tekintettel a hangyafészkekben élő (mirmekofil) bogárfajok után kutatva.

1988 óta tagja a Magyar Rovartani Társaságnak. A nagy távolság és anyagi helyzete nem teszi lehetővé, hogy a társaság életében aktívan részt vegyen, de a Rovarászati Napokra eddig 8 értékes dolgozatot adott be (Adatok Kétújfalu bogárfaunájához 1989, Fakéreg alatt gyűjtött bogarak 1989, Újabb adatok Kétújfalu bogárfaunájához 1990, Kétújfalu és környéke emlős-, madár- és rovarfészkeinek bogarászati vizsgálata 1992, Az Abaligeti-barlang bogarászati vizsgálata 1993, A Kővágószőlősi III. sz. uránércbánya felszíni meddőhányójának bogarászati vizsgálata 1994, A sárkánybogár (*Pytho depressus*) Magyarországon 2000, A négyfoltos pattanóbogár (*Ampedus quadrisignatus*) Magyarországon 2002).

Hét ismeretterjesztő cikke (Élet és Tudomány, Természetbúvár, Széchenyi István Gimnázium és Szakközépiskola Évkönyve, RTV Tipp televíziós újság), 22 tudományos publikációja és egy könyve jelent meg. Ez utóbbi – a 2007 áprilisában megjelent *Bogaram: Brazília* című útikönyv – a két brazíliai expedíciójának élményanyagát tartalmazza. A brazíliai útjain gyűjtött bogáranyagából számos példányt ajándékozott a Magyar Természettudományi Múzeumnak.

Az utóbbi években munkanélküliségként, a közmunka-programban foglalkoztatták. Ennek keretében biológia szakkört vezetett a kétújfalui iskolában. Ezen kívül kiállításokat rendez és előadásokat tart falunapokon és iskolákban. Idén megvalósult régi álma, szeptember 16-án megnyílt a Kétújfalui Rovarház, melyet teljes egészében maga rendezett be, és melynek jelenleg vezetőjeként tevékenykedik.

SÁR József igen szorgalmas, sok módszert alkalmazó, tapasztalt gyűjtő, aki munkáját nehéz anyagi körülmények között, az eszközök, anyagok, szakirodalmi források beszerzésének gondjaival küzdve végzi. Az általa fogott számos ritkaság között több olyan faj is akad, amelyeket ő talált meg először, vagy hosszú idő után ő gyűjtött újra Magyarországon. A faunára újként kimutatott lapos sárkánybogár és a vaskos tövisnyakúbogár azóta már védett fajok Magyarországon. A Kétújfalu és Teklafalu községek bogárfaunájáról írt közleménye az Ormánság bogárfaunájának első – és meglehetősen alapos – alapvetése.

SZALÓKI Dezső és MERKL Ottó

(A felterjesztés SÁR József publikációs listáját is tartalmazza.)

A felterjesztések felolvasása után a jelöltek a díjakat átvették, és néhány perces beszédükben megköszönték.

PÁLYÁZAT

Ezután VIG Károly ismertette a pályázat eredményeit, és átadta a díjakat. A pályázat díjazottjai kategóriánként a következők.

Rovartani témájú dolgozat: ROZNER István (3. díj).

Rovargyűjtemény: BÁLINT Norbert (1. díj), MAROSI Pál (2. díj), SZEDERKÉNYI Norbert (2. díj).

Alkalmazott művészet: KATONA Norbert és BÁLINT Norbert (1. díj), SZLOVIK Márton (1. díj), HUSZÁR Kata (2. díj).

TAGFELVÉTEL

VIG Károly elnök felsorolta a 2013-as évre érvényes belépési nyilatkozatot kitöltő tagjelöltek listáját (6 fő nagykorú és 2 fő kiskorú). A közgyűlés a 8 fő tagságát kézfeltartással egyhangúlag elfogadta. A Magyar Rovartani Társaság új tagjai 2013-tól:

Rendes tagok: BÁTHORI Ferenc, CSEMER Mária, DEDÁK Dalma Zsuzsanna, KARAP Anita Kitti, KÁRPÁTI Zsolt, SÜLYÁN Péter Gábor, SZLOVIK Márton, VAS Zoltán,

Ifjúsági tagozat: GYÖRGY Linda és SOMOGYI Levente.

INDÍTVÁNYOK

A közgyűléshez egy írásban beadott indítvány érkezett.

Indítvány a Magyar Rovartani Társaság 2013. februári Közgyűléséhez

Tisztelt Közgyűlés!

Indítványozzuk, hogy Társaságunk (MRT) – kellő előkészítést és mérlegelést követően – javasolja az illetékes természetvédelmi hatóságnak, hogy olyan hazai területeket nyilvánítson védetté, amelyek rovarviláguk, természeti értékeik alapján véleményünk szerint védeltséget kellene élvezniük, azonban jelenleg tudomásunk szerint még nem védettek. A Társaság írásos javaslatát röviden, tudományos érvekkel indokolja.

Véleményünk szerint az MRT ilyen javaslat tételére feltétlenül illetékes, hiszen amatőr és hivatásos entomológusokat tömörítő társaság, amely tagjai révén országosan kiterjedt kutatásokat végez a hazai rovarvilág teljesebb megismerésére. Az MRT tevékenységébe illik, és közhasznú jellegével is harmonizál, hogy ezt az értékes feltáró kapacitást a hazai természetvédelem szakmai támogatására is felajánlja.

Ennek érdekében javasoljuk, hogy Társaságunk Elnöke, az Elnökség és a Választmány véleményének figyelembevételével

(1) hozzon létre egy néhány fős ad-hoc Bizottságot, amelynek tagjai a Társaságunk tagjai legyenek, mégpedig lehetőleg az Elnökség és a Választmány soraiból,

(2) bízza meg a Bizottságot azzal, hogy ilyen területeket felkutasson, továbbá azzal, hogy saját hatáskörben, külső szakértőkkel, kutatóhelyek szakembereivel (egyetemi, kutatóintézeti, nemzeti parkos kollegákkal) előzetes adatgyűjtő, tájékozódó jellegű egyeztetéseket is folytasson arra vonatkozóan, hogy hazánkban mely eddig még nem védett területeket kellene hatósági védelem alá vonni, milyen rovar-tani-természetvédelmi indokok alapján,

(3) számoltassa be a Bizottságot, és a Bizottság javaslatai alapján – az Elnökség és a Választmány véleményét is meghallgatva – döntsön arról, hogy mely területek védetté nyilvánítására tegyen az illetékes természetvédelmi hatóságnál javaslatot,

(4) Társaságunk nevében esetenként tegyen írásos javaslatot, és juttassa el azt az illetékes természetvédelmi hatósághoz,

(5) erről, valamint a hatóság válaszáról tájékoztassa az Elnökséget, a Választmányt és a Közgyűlést.

Javaslatunk szerint a létrehozandó ad-hoc Bizottság külső féllel folytatott eszmecsereken kizárólag rovar-tani-tudományos, szakmai szinten lenne jogosult előzetes megbeszéléseket folytatni, de semmiféle véleményt, állásfoglalást, javaslatot külső fél számára nem tehetne.

Javaslatunk tehát olyan területek megvédésére irányul, amelyek jelenleg tudomásunk szerint még nem védettek, és a hazai rovarvilág fajgazdagságának, biodiverzitásának megőrzése szempontjából kiemelt jelentőségűek, ezért védelemre érdemesek.

Hangsúlyozzuk, hogy javaslatunk kizárólag az illetékes természetvédelmi hatóság figyelmének felhívására irányul, amelynek indoklása kizárólag rovar-tani-tudományos érveken alapul. Harmadik féllel (pl. a terület tulajdonosa, bérlője, üzemeltetője) tehát Társaságunk semmiféle kapcsolatfelvételt ne kezdeményezzen.

ILNICZKY Sándor, a Társaság Választmányának tagja
SZŐCS Gábor, a Társaság II. alelnöke

A közgyűlés egyhangú szavazata alapján ezt a tevékenységet feladatának tekinti. További indítvány nem volt, azonban több tagtársunk is hozzászólt. MÉSZÁROS Zoltán javasolta, hogy a 2014. év rovára a szentjánosbogár legyen, BALÁZS Klára pedig jelezte, hogy szavazni kéne esetleg 3 rovarjelöltre, és a szavazatok értékelése után kellene kiválasztani az év rovarát. A honlapon el lehetne helyezni egy szavazómodult, így bárki szavazhatna, külső érdeklődő is. MAROSI Pál az aranybagolylepkét javasolta az év rovarának. A hozzászólások nem indítványok voltak, ezért szavazásra nem került sor. Az elnök kihirdette, hogy a Közgyűlés érvényes volt, és megköszönte a figyelmet.

A MAGYAR ROVARTANI TÁRSASÁG 2012. ÉVI ELŐADÓÜLÉSEINEK
TÁRGYSOROZATA

798. ülés, január 20.

1. VIG Károly és VÁSÁRHELYI Tamás: Az év rovara 2012
2. NAGY Csaba: Hangyák és levéltetvek – avagy kártevő levéltetűfajok elleni biológiai védekezés alternatív lehetőségei gyümölcsösökben
3. HALTRICH Attila, VARGA Ákos, NAGY Barnabás, HÖHN Mária és KUTASI Csaba: Táborozás a Szebeni-havasok tövében

XXXIV. Magyar Rovarászati Napok: A Magyar Rovartani Társaság éves közgyűlése, február 17.

1. Tisztikari beszámolók
2. A közhasznúsági jelentés elfogadása
3. Lejárt mandátumú tisztségek megújítása
4. A választás eredményeinek ismertetése
5. A Frivaldszky Imre Emlékplakett átadása
6. A pályázat eredményeinek ismertetése
7. Tagfelvétel
8. Indítványok
9. ILNICZKY Sándor és SIMONYI Sándor: Kirgizisztán 2011

XXXIV. Magyar Rovarászati Napok: 799. ülés, február 18.

1. MERKL Ottó: Bornemissza György ajándéka a Magyar Természettudományi Múzeumnak
2. KUTASI Csaba: 50 éves a Bakony-kutatás, 40 éves a Bakonyi Természettudományi Múzeum
3. ILNICZKY Sándor: Rovarászat és természetvédelem
4. HORVÁTH András: Pillich Ferenc nyomában – mi változott Simontornya faunájában 100 év alatt?
5. PAULOVKIN András: Az ivari kannibalizmus szerepe és jelentősége a fogólábúaknál
6. FETYKÓ Kinga Gabriella: Adatok a Nagy Strázsa-hegy pajzstetűfaunájához
7. SOLTÉSZ Zoltán: *Aedes geminus* (Peus, 1970): faunánkra új csípőszúnyogfaj (Diptera: Culicidae)

800. ülés, március 23.

1. NÉMEDI Erika, HAHN István és ZSIN Géza: Alsónémedi feltérképezetlen rovarvilága – Rovarász csalogató, avagy miért is érdemes Alsónémedi határában gyűjteni?
2. TÓTH Sándor: A zengőlégyfauna kutatásának helyzete Magyarországon
3. VIG Károly: „Repülő drágakövek”

801. ülés, április 20.

1. HAVASRÉTI Béla: Egy hivatal rovargyűjteménye
2. GYÖRGY Zoltán: Újvilági zsizsikek a Magyar Természettudományi Múzeumban
3. NOVÁK János: Magyarország faunájára új álskorpiófajok kimutatása a Bükk hegység területéről
4. SZÖVÉNYI Gergely, PUSKÁS Gellért, SOMAY László és ZALAI Béla: Szöcskelesen a Papuk hegységben

802. ülés, május 18.

1. LAZÁNYI Eszter: Az izgalmas *Megaphyllum* Verhoeff, 1894 ikerszelvényesgenusz – át lehet-e látni a káoszon?
2. MÉSZÁROS Ildikó: A kínai díszkörte és az öt ízlelgető ízeltlábúak
3. VARGA Zoltán és RONKAY Gábor: Gyűjtőutakon Észak-Pakisztánban: Hinduikus és Nyugati-Himalája

803. ülés, szeptember 21.

1. VIG Károly: 160 éve született Tömösváry Ödön
2. KOCZOR Sándor és BAGARUS Anita: Első adatok az *Orientus ishidae* magyarországi előfordulásáról (Clypeorrhyncha: Cicadellidae)
3. HALTRICH Attila, VARGA Ákos, NAGY Barnabás, MÉSZÁROS Zoltán, VIG Károly és SIMONYI Sándor: Húsz év után ismét a Gyilkos-tónál táboroztunk

804. ülés, október 19.

1. PAPP Jenő: “A Bakony természeti képe” kutatóprogram – ahogy elkezdődött
2. TÓTH Sándor: Visszapillantás a Bakony-kutatás évtizedeire
3. PODLUSSÁNY Attila és GYÖRGY Zoltán: Említésre méltó ormányosbogarak a Bakonyból
4. ROZNER István: A legutóbbi évek levélbogár-kutatásai a Bakonyban

5. RETEZÁR Imre és SZÉKELY Kálmán: Vászoly környékének futóbogarai és cincérei
6. KUTASI Csaba: Beszámoló a 14. Bakony-kutató Ankétről
7. H. HARMAT Beáta és KUTASI Csaba: Archív fotók a Bakony-kutatás 50 éves történetéből

805. ülés, november 23., a Magyar Biológiai Társaság Állattani Szakosztályával közösen

1. FORRÓ László: Soós Árpád, a sokoldalú zoológus
2. PAPP László: Soós Árpád, a dipterológus
3. OROSZ András és VÁSÁRHELYI Tamás: Soós Árpád munkálkodása a Szipókás rovarok gyűjteményben
4. VIG Károly: Soós Árpád, a Magyar Rovartani Társaság elnöke
5. NAGY Péter: Soós Árpád és az Állattani Szakosztály
6. LENGYEL Gábor és LAZÁNYI Eszter: A Diptera gyűjtemény a Z-generáció korában
7. SOLTÉSZ Zoltán: Hogyan fogjunk szúnyogot babaolajjal?
8. LENGYEL Gábor: Fülöncsípve: a pettyesszárnyú muslinca első populációja Magyarországon
9. SZAPPANOS Albert: A Szenvedély legyész, mint új faj és rendszertani besorolása (értekezés Nagy Lajos nyomán)
10. RAHMÉ Nikola: Legyeim

806. ülés, december 21.

1. SZÉL Győző és RETEZÁR Imre: Pompiliu Lie (1926–2012)
2. KARAP Anita és OROSZ András: Újdonságok a magyar kabócafaunában
3. VARGA Máté: Ragadozó atkák előfordulása a Badacsonyi borvidék szőlőültetvényeiben, valamint azok környezetében
4. VÁSÁRHELYI Tamás: Az imádkozó sáskának, mint az év rovarának megjelenései 2012-ben
5. VIG Károly és SZABÓKY Csaba: Az év rovara 2013
6. VIG Károly: Pillanatképek a magyar rovartan múltjából